

P.Z. br. 13

HRVATSKI SABOR

KLASA: 012-01/24-01/5

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 27. svibnja 2024.

Hs**NP*012-01/24-01/5*65-24-2**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o izboru Predsjednika Republike Hrvatske*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Marija Selak Raspudić, zastupnica u Hrvatskome saboru, aktom od 24. svibnja 2024. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će predlagateljica Prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 13

HRVATSKI SABOR
Zastupnica Marija Selak
Raspudić

Zagreb, 24. svibnja 2024.

Hs**NP*012-01/24-01/5*6531-24-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
Z A G R E B, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 24-05-2024		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
012-01/24-01/5	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
6531-24-1	1	-

PREDSJEDNIK HRVATSKOG SABORA

**PREDMET: PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O IZBORU
PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. – odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014. od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18. i 53/20), podnosim Prijedlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske.

Navedeni Prijedlog u Hrvatskom saboru obrazložit će zastupnica Marija Selak Raspudić.

Zastupnica
Marija Selak Raspudić

ZASTUPNIK MARIJA SELAK RASPUDIĆ

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O
IZBORU PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, 24. svibanj 2024.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Postojećim Zakonom o izboru predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine broj 22/92, 42/92, 71/97, 69/04, 99/04, 44/06, 24/11, 128/14) definirane su odredbe o uvjetima i postupku izbora za predsjednika Republike Hrvatske. Istim zakonom definirano je također da se za predsjednika Republike Hrvatske mogu biti birani hrvatski državljani s navršenih 18 godina.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom i posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženom dopunom definira se da se za predsjednika Republike Hrvatske ne može kandidirati osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili mu je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetom osudom. Postojećom zakonskom odredbom jedino ograničenje za izbor predsjednika Republike Hrvatske je dobna granica od navršenih 18. godina života.

Naime, Ustavni sud Republike Hrvatske je, propitujući ustavnost Zakona o dopuni Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 121/16.), koji je također sadržavao, odnosno i nadalje sadržava neka stroža pravila vezana uz zabranu kandidiranja u odnosu na zabranu kandidiranja na parlamentarnim izborima, utvrdio da postoji nedosljednost zakonodavca u rješavanju toga pitanja, smatrajući međutim da to nije razlog za utvrđenje nesuglasnosti s Ustavom.

Ustavni sud u Rješenju broj: U-I-246/2017. i dr. od 4. travnja 2017. („Narodne novine“, broj 35/17.), ne prihvaćajući prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 1. stavka 2. Zakona o dopunama Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“ broj 121/16.), kao ni navedenog Zakona u cjelini, iznio je i sljedeće stajalište: „Polazeći od svega navedenoga, Ustavni sud ocjenjuje da se zakonodavac propisujući zapreke za kandidiranje osuđenih osoba na način utvrđen člankom 1. stavkom 2. ZDZoLI-a, imajući u vidu činjenicu da bi počinitelji kaznenih djela u takvim iznimnim pojedinačnim slučajevima imali osiguranu

pravnu zaštitu, a prihvaćajući pravni standard naveden u točki 156. Preliminarnog izvješća Venecijanske komisije, zadržao u okvirima svoje nadležnosti propisane člankom 2. stavkom 4. alinejom 1. Ustava, pri čemu nije povrijedio zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav. Osporena zabrana kandidiranja na lokalnim izborima osobama koje su počinile (taksativno navedena) kaznena djela i koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene (uključujući tu i uvjetnu osudu) na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, prema ocjeni Ustavnog suda zadovoljava ustavne i europske pravne standarde. Naime, propisana je zakonom, ima legitiman cilj (izbjegavanje aktivne uloge osuđenih osoba iz javnog života i sudjelovanja u politici kao zalog vraćanja povjerenja građana u obnašatelje javnih dužnosti u zaštiti pravnog poretka i ostvarenja demokracije), razmjerna je (jer se odnosi na širok krug počinitelja u odnosu na taksativno navedena kaznena djela) i vremenski je (iako nije izrijeком propisano) ograničena jer – sukladno mjerodavnim odredbama Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji – traje do nastupa rehabilitacije.

Slijedom stava Ustavnog suda potrebno ispraviti neujednačenosti prilikom kandidiranja za sve razine vlasti te predložiti da se za predsjednika Republike Hrvatske ne može kandidirati osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili mu je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetom osudom. Kako je to primjerice propisano za kandidaturu za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njegovog zamjenika

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O
IZBORU PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE**

Članak 1.

U Zakonu o izboru predsjednika Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 22/92, 42/92, 71/97, 69/04, 99/04, 44/06, 24/11, 128/14) dopunjuje se članak 2. novim stavkom 2 koji glasi:

„Za predsjednika Republike Hrvatske ne može se kandidirati osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili mu je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetom osudom“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Predloženim odredbama definira se da za predsjednika Republike Hrvatske ne može kandidirati osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šesti mjeseci ili mu je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetom osudom

Članak 2.

Člankom 2. definira se stupanja zakona na snagu.

ODREDBE POSTOJEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Članak 2.

Za predsjednika Republike Hrvatske mogu biti birani hrvatski državljani s navršениh 18 godina.